

считать эффективность исходя из затрат текущего года, то результат может быть положительным, чего нельзя сказать, рассматривая эффективность предпринятых шагов по укомплектованию предприятия рабочей силой на основе результатов работы за 3 - 5 лет.

Таким образом, каждый руководитель должен выбрать для себя то направление управленческой деятельности, при котором управление персоналом будет наиболее эффективным, в зависимости от специфики организации и подобранного персонала.

Источники и литература:

1. Виханский О. С. Менеджмент : учеб. / О. С. Виханский, А. И. Наумов. – М. : Экономист, 2006. – 569 с.
2. Герчикова И. Н. Менеджмент : учеб. / И. Н. Герчикова. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2007. – 600 с.
3. Дорофеев В. Д. Менеджмент : учеб. пособие / В. Д. Дорофеев, А. М. Шмелева, Н. Ю. Шестопал. – М. : ИНФРА-М, 2008. – 387 с.
4. Коротков Э. М. Менеджмент / Э. М. Коротков. – М. : ИНФРА-М, 2009. – 160 с.
5. Менеджмент : учеб. пособие / под ред.: В. В. Лукашевича, Н. И. Астаховой. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2005. – 58 с.
6. Мескон М. Х. Основы менеджмента / М. Х. Мескон, М. Альберт Ф. Хедоури; [пер. с англ.] – М. : Вильямс, 2007. – 45 с.
7. Тебекин А. В. Менеджмент организации : учеб. / А. В. Тебекин, Б. С. Касаев. – М. : КноРус, 2007. – 400 с.

Баранова С.В., Кантур С.Ф.

УДК 336.005

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ В УКРАЇНІ

Постановка проблеми. Одним з найпоширеніших видів господарських товариств в економічній сфері України є товариства з обмеженою відповідальністю (далі - ТОВ). Ця організаційно-правова форма дозволяє об'єднати матеріальні, фінансові та інші ресурси кількох учасників і водночас зменшити ризик підприємницької діяльності для кожного з них.

На даний час в Україні існує велика кількість товариств з обмеженою відповідальністю. Це пов'язано, в першу чергу, з досить простою процедурою створення і реєстрації такого товариства і невеликими розмірами початкового капіталу, необхідного для його створення. Також це пов'язано з широкими можливостями, які дає йому чинне законодавство. Для ТОВ немає обмежень у виборі видів діяльності. ТОВ може мати як декілька, так і одного засновника. При цьому його засновниками можуть бути одночасно як фізичні, так і юридичні особи, резиденти і нерезиденти України.

До особливостей товариства з обмеженою відповідальністю відносять:

- обов'язкова наявність статутного фонду;
- наявність статусу юридичної особи;
- у момент первинної реєстрації директором ТОВ має бути громадянин України;
- установчий документ - статут;
- можливість реєстрації ТОВ як з одним, так і з декількома засновниками (до 10 учасників). [1, с.101]

Дана тема є актуальною, оскільки така організаційно - правова форма, як товариство з обмеженою відповідальністю є найоптимальнішою на сьогоднішній день в аспекті оподаткування і можливостях, що надаються, у виборі видів діяльності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У працях О.М. Вінник [1], О.М. Бірюкова, А.С. Врублевського, С.М. Грудницької, С.І. Дем'яненко [5], О.М. Івашенко, О.Р. Кібенко, В.М. Кравчука, І.М. Кучеренко, Н.В. Погорецької, В.С. Щербина [3], висвітлюються питання правового становища товариства з обмеженою відповідальністю, проблеми правового режиму майна, відповідальності учасників і товариства. Дослідження питання виходу учасника з товариства з обмеженою відповідальністю в Україні є об'єктом досліджень Трикура С. [6], Кирилова С., Солошенко Л. та інших науковців.

У цілому питанням функціонування товариства з обмеженою відповідальністю в Україні приділяється незначна кількість досліджень.

Метою даної статті є розкриття особливостей функціонування товариств з обмеженою відповідальністю в Україні.

Досягнення поставленої мети вимагає виконання наступних завдань дослідження:

- розглянути сутність товариств з обмеженою відповідальністю;
- охарактеризувати особливості товариств з обмеженою відповідальністю в Україні;
- надати характеристику нормативно - правового забезпечення товариств з обмеженою відповідальністю;
- розглянути основні переваги та недоліки цього товариства.

Результати досліджень. Товариство з обмеженою відповідальністю є одним з різновидів господарських товариств, що створюються з метою здійснення підприємницької діяльності. Їх діяльність детально регламентується Законом України «Про господарські товариства».

Відповідно до цього Закону, товариством з обмеженою відповідальністю визнається товариство, яке має статутний капітал, розділений на долі, розмір яких визначається засновницькими документами [2]

Це означає, що товариство з обмеженою відповідальністю як юридична особа: виступає об'єднанням капіталів; створюється однією або декількома особами; має поділений на частки статутний капітал та функціонує на основі установчих документів.

В порівнянні з акціонерним товариством, товариство з обмеженою відповідальністю є простішою формою підприємництва, зручною для функціонування малого і середнього капіталу.

Товариство з обмеженою відповідальністю може від свого імені набувати і здійснювати майнові і особисті немайнові права і нести обов'язки, тобто виступати як самостійний суб'єкт цивільного обігу і, як наслідок, бути позивачем і відповідачем в суді. [3]

Товариство з обмеженою відповідальністю наділене загальною правоздатністю: воно має право здійснювати операції, необхідні для здійснення будь-яких видів діяльності, не заборонених чинним законодавством. Окремими видами діяльності товариство з обмеженою відповідальністю може займатися тільки на підставі спеціального документа – ліцензії. Ліцензія є єдиним документом дозвільного характеру, який дає право на зайняття певним видом господарської діяльності, що відповідно до законодавства підлягає обмеженню. З моменту одержання ліцензії виникає право товариства з обмеженою відповідальністю здійснювати відповідний вид діяльності, яке воно може реалізовувати протягом терміну дії ліцензії, після закінчення якого це право припиняється.

Найбільша кількість підприємств створених у формі товариства з обмеженою відповідальністю здійснюють діяльність у сфері торгівлі, ремонту автомобілів, будівництва, транспорту і зв'язку, а також здійснюють операції з нерухомим майном. Це пов'язано з тим, що у наш час ці сфери діяльності досить актуальні.

Основною відмінністю товариства з обмеженою відповідальністю як комерційної організації від інших господарських товариств, є заснування його на об'єднанні капіталів. Тобто при формуванні статутного капіталу товариства кожен із засновників товариства з обмеженою відповідальністю вносить свою частку. В порівнянні, наприклад, з акціонерним товариством, для створення товариства з обмеженою відповідальністю не вимагається значного капіталу, що зручно для підприємців - початківців.

Товариство з обмеженою відповідальністю в обов'язковому порядку повинне мати статутний капітал, який на момент реєстрації має бути не менше однією мінімальної заробітної плати, виходячи із ставки мінімальної заробітної плати, що діє на момент створення товариства. [2]

Товариство може бути створене декількома або однією особою, яка стає його єдиним учасником та згодом може стати товариством з одним учасником, така можливість створює додатковий "попит" на товариства з обмеженою відповідальністю, оскільки дозволяє індивідуальному підприємцю вивести своє особисте майно з сфери відповідальності за зобов'язаннями ТОВ.

Поділ статутного капіталу на частки не робить майно товариства загальною пайовою власністю учасників. Товариство з обмеженою відповідальністю несе відповідальність за своїми зобов'язаннями всім майном, що належить йому, і не відповідає за зобов'язаннями своїх учасників. Отже, майно товариства з обмеженою відповідальністю відокремлене від майна учасників і знаходиться на балансі товариства.

Привабливість товариства з обмеженою відповідальністю для ведення підприємницької діяльності полягає в тому, що учасники товариства не несуть відповідальності за його зобов'язаннями. Можливі збитки учасників, які вони можуть понести у зв'язку з діяльністю товариства, обмежуються вартістю зробленого ними внеску до статутного капіталу.

Однак, оскільки від моменту державної реєстрації внесене учасниками майно переходить у власність товариства як юридичної особи, відповідати буде така юридична особа, а учасники лише ризикують своїми внесками до статутного капіталу. З огляду на це, слід зазначити, що відповідальність учасників товариства за зобов'язаннями останнього настає тільки стосовно осіб, які не повністю внесли свої вклади. Така відповідальність обмежується сумою невнесеної частини вкладу. Тільки в цих випадках на майно учасника, наприклад, може бути звернено стягнення за рішенням суду, де відповідачем виступало товариство, а сам учасник, який повністю не зробив свого внеску, виступатиме як відповідач. Крім того, така відповідальність учасників один щодо одного буде солідарною, але стосовно товариства – субсидіарною. Це означає, що на майно учасника в даному випадку може бути звернено стягнення лише за відсутності в достатньому обсязі майна самого товариства, але обсяг відповідальності обмежується розміром відсутньої частини внеску учасника - боржника. [4]

Таким чином, товариство з обмеженою відповідальністю є організацією, що має самостійний правовий статус, відокремлений від правового статусу учасників, що його створили.

Основним правовим документом, що визначає діяльність товариства з обмеженою відповідальністю є статут.

Перевагами товариств з обмеженою відповідальністю в Україні є:

- проста процедура створення і невисокі стартові витрати на формування статутного капіталу;
- товариство з обмеженою відповідальністю це універсальна організаційно - правова форма бізнесу, яка може здійснювати практично всі види діяльності за винятком передбачених законодавством;
- для реєстрації товариства з обмеженою відповідальністю не потрібні спеціальні дозволи або ліцензії, достатнє бажання засновників;
- засновники товариства з обмеженою відповідальністю несуть відповідальність по своїй господарській діяльності виключно долями що належить їм статутного фонду. Засновники товариства не несуть

відповідальності по діяльності підприємства своїм приватним майном (квартири, машини, дома, землі і т. д.);

- дане підприємство має можливість вибору зручної і вигідної системи оподаткування (загальна, єдиний податок);

- відносна легкість зміни розміру статутного капіталу. [5, с.32]

Основними недоліками товариства з обмеженою відповідальністю є:

- вихід одного партнера з товариства вимушує вилучати його долю із статутного капіталу, що може негативно позначитися на бізнесі. Вихід учасника завжди супроводжується розподілом майна. А це потребує визначення вартості частки майна і торбу коштів, якові слід виплатити (виділити) учаснику. [6]

- велике значення особистого чинника в організації і діяльності суспільства; кожен з компаньйонів вимушений для ухвалення рішення брати до уваги думку останніх учасників.

Висновки. Отже товариство з обмеженою відповідальністю створене з метою: здійснення господарської діяльності; одержання прибутку та використання його в інтересах учасників, трудового колективу товариства; розвитку виробництва; надання послуг з реалізації товарів, а також задоволення попиту населення.

Для ефективного функціонування діяльності товариств з обмеженою відповідальністю в Україні можна запропонувати:

- запровадити диференційовану систему адміністративної та кримінальної відповідальності директорів за порушення норм корпоративного права. Досвід більшості європейських країн свідчить, що засоби захисту прав учасників товариства, що передбачені Цивільним правом є слабкими. Тому необхідним елементом належної поведінки директорів ТОВ є запровадження адміністративної чи кримінальної відповідальності за порушення ними своїх обов'язків;

- у установчих документах передбачати дату, на якові потрібно скласти баланс, на підставі якого буде здійснено розрахунок з учасником, який виходить з товариства з обмеженою відповідальністю.

Джерела та література:

1. Вінник О. М. Господарське право : навч. посіб. / О. М. Вінник. – К. : Атіка, 2004. – 560 с.
2. Закон України “Про господарські товариства” від 19.09.1991 р. № 1576 – XII : [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 49. – Ст. 682. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
3. Щербина В. С. Господарське право : [Електронний ресурс] / В. С. Щербина – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – Режим доступу : <http://referati.me/pravo-hozyaystvennoe/gospodarske-pravo-ridruchnik-vid-pererob-dop.html>
4. Який правовий статус має товариство з обмеженою відповідальністю? : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zsp.org.ua/pos/mp/1182-2009-12-15-18-39-16.html>
5. Дем'яненко С. І. Менеджмент аграрних підприємств : навч. посіб. / С. І. Дем'яненко. – К. : КНЕУ, 2005. – 347 с.
6. Трикур С. Вихід учасника з товариства з обмеженою відповідальністю: теорія та практика : [Електронний ресурс] / С. Трикур // Юридичний журнал. – 2002. – № 2. – Режим доступу : <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=421>

Бондаренко Ю.В.

УДК 339.5:66-027.3(477)

ОСОБЛИВОСТІ ТА ТЕНДЕНЦІЇ ТОРГІВЛІ ПРОДУКЦІЄЮ ХІМІЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ НА ЗОВНІШНЬОМУ РИНКУ

Постановка проблеми у загальному вигляді. Хімічна промисловість України - це багатогалузевий комплекс, що включає більш 200 об'єднань і підприємств, що роблять більш двох десятків тисяч основних і 100 тис. допоміжних найменувань хімічної продукції. Комплекс хімічних виробництв виготовляє продукцію для всіх основних галузей промисловості, транспорту, сільського господарства, оборони, побутового обслуговування й інших сфер діяльності. До того ж хімічна промисловість є однією з галузей народного господарства, яка робить товари народного споживання. Вона суттєво впливає на рівень і темпи розвитку економіки в цілому, є одним зі стержнів формування багатогалузевої й багатofункціональної економіки, що забезпечує ефективне використання технічного потенціалу й ресурсів, вирішення соціальних проблем, множення життєвих благ населення й гарантії економічної безпеки країни. Виявлення специфіки міжнародної конкурентоспроможності хімічної промисловості, спеціалізації, ролі та місця в економіці країни є необхідною передумовою для розв'язання завдань економічного розвитку.

Аналіз досліджень та публікацій останніх років. Загальні питання міжнародної галузевої конкурентоспроможності були розглянуті у роботах М.Чепурної, Є.Кисельова, А.Мареніч, І.Астахова, І.З.Должанського, Т.О.Загорної, Белейченко О.Г., Відоменко І.О. Конкретним дослідженням міжнародної конкурентоспроможності хімічної промисловості України присвячені роботи Г.Г.Макеєвського, С.В. Ємельянової та М.Чепурної .

Виділення невирішених частин загальної проблеми. Недостатньо розглянутим залишилось питання експорту й імпорту хімічної продукції України на зовнішньому ринку.